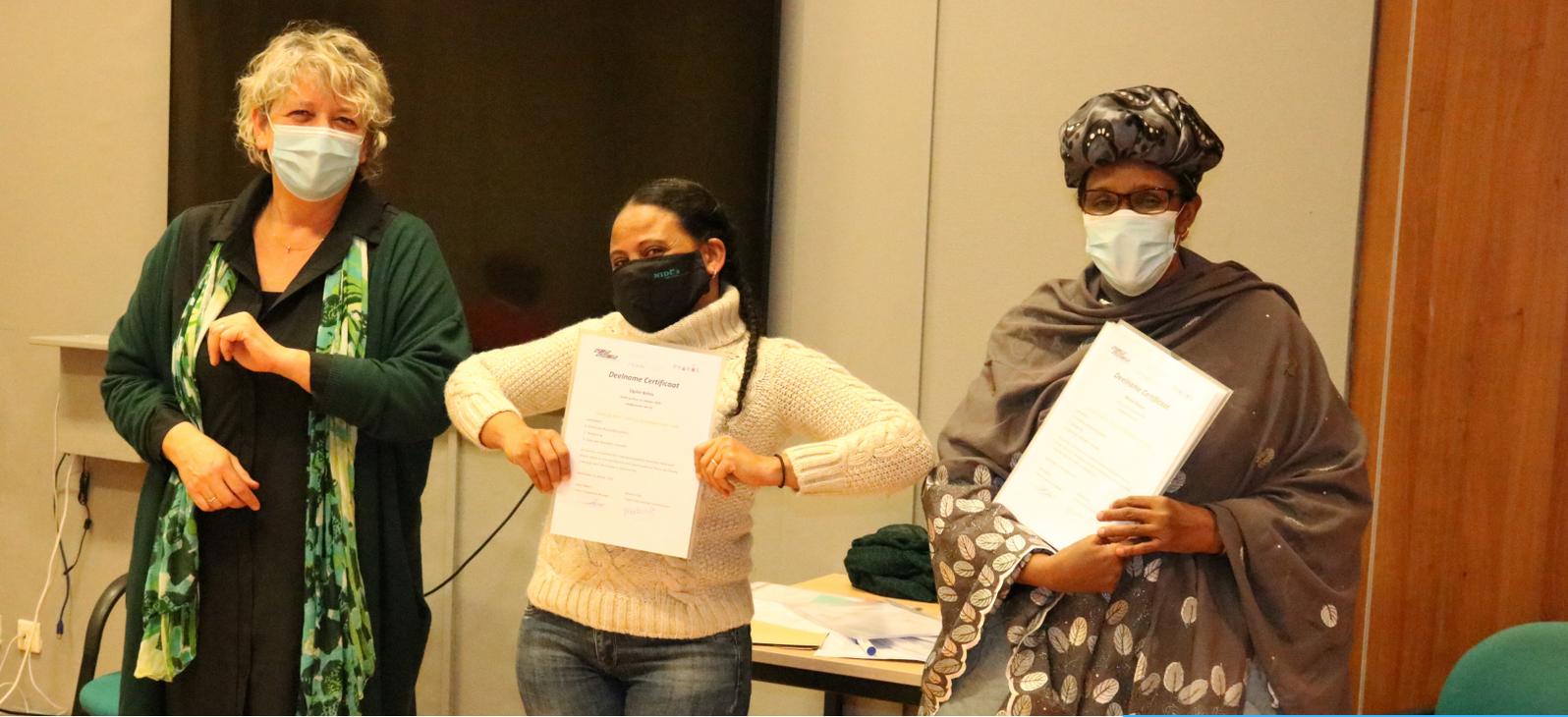

WARGEYSKA FSAN

Tifaftir: Zahra Naleie
Soo-saare: M. Abdi

SADDEX BILE KA FAALLOODA ARRIMAHA JAALIYADDA SOOMAALIDA NEDERLAND

TABABARADA WACYI-GELIYAYAASHA KA HORTAGGA GUDNIINKA GABDHAAHA

Bilihii Oktober & December 2020 FSAN waxay qabatay tababar aasaasi ah oo ku saabsan mashruuca ka hortaga gudniinka gabdhaha, kaasoo loo sameeyey ilaa 20 qof oo cusub loona diyaarinayo xirfada ah inay dadkooda ka wacyigeliyaan dhibaataada gudniinka gabdhaha.

Wacyi-geliyayaasha cusub ayaa ka soo kala jeeday wadamada Soomaaliya, Sudan, Eritrea, Egypt kuwaasoo ka kala yimid Amsterdam, Rotterdam, Zandaam, Baarn, Den Haag, Delft, Nijmegen iyo Zwolle, Leersendam en Noorwijk. Waxaa intaasi dheer in tababarkan ay ka wada qeyb qaadayeen rag iyo dumarka.

Tababarkan wuxuu socday labo maalin waxaana lagu qaatay casharo ku saabsan guud ahaan taariikhda gudniinka gabdhaha, wadamadda isticmaal, waxyeeladiisa dhinaca caafimaadka, sharciyadda wadaankaani ka jira ee mamnuucaya, xirfadaha sida casharadda ama fariinta loo gudbiyo, xalinta dhibaataada ku soo food saarta gaar ahaan waqtiga doodaha, xaga diinta waxa ay ka qabto iwm.

Tababarka ka dib waxay wacyigaliyaasha la siiyaa shahaado ka qaybgal. Ka dibna waxaa laga filayaa inay bilaabaan wacyigelin bulshadooda gaar ahaan magaalada ay ku noolyihiin iyo agagaarkeeda.

Tababarka stuurgroep

Sanad kasta FSAN & Pharos waxay tababar dheeraad ah siiyaan dad ka tirsan wacyigaliyaashe hore ama sleutelpersonada, kuwaas oo hadda lagu magacaabo stuurgroep.

Ujeedada waa inay xiriir iyo dhaqdhaqaa cusub la sameeyaan hay'adaha sida GGD, gemeentiga, ka warqabaan sleutelpersoonka gobalkooda, inay FSAN ka caawinaan raadinta wacyigaliyaasha cusub. Sidaadarteed 21&28 November 2020 waxaa tababar la siiyey 11 stuurgroep ah oo ka filayno in hawlaha kor ku xusan wax ka qabtaan. Stuurgroepka waxay ka kala yimaadayn asal ahaan: Eritrea, Sudan, Somali, Egypt, Ethiopie.

TUSMADA WARGEYSKA

- 01 Tababarka Wacyigeliyaasha
- 02 Kulanka jaaliyada & xisbiyada siyaasada
- 03 Shirka GSD ee sanadkan
- 04 SSHO: shirka wadashaqeynta ururada
- 05 Dood Furan Dhibaataada gabdhaha
- 06 Waxqabadka ururka SBIN Nijmegen

KULANKA JAALIYADDA SOOMAALIDA IYO XISBIYADDA SIYAASADA EE NETHERLANDS

Maadaama sanadkan aynu ku jirno ee ee 2021-ka bisha Maarso ay dhacayso doorashadii baarlamaanka Netherlands, ayay qaar ka mida guddiga maamulka FSAN waxay diyaariyeen kulan qeyb ah kulamo lala yeelanayo xisbiyadda siyaasadeed ee dalkan, gaar ahaan mushraxiinta xisbiyadda hogaamiya.

Kulamadaasi ayaa ujeedada ay tahay in la isku wareysto oo xisbiyadda laga dhageysto barnaamijkooda siyaasadeed ee afarta sanno ee socota, looguna sheego baahida dadka Soomaalida ah iyo sidii wax looga qaban lahaa.

Kulankii ugu horeeyey waxaa lagu qabtay aalada fogaan-araga (Zoom), waxaana ka soo qeyb galay ururada Somaaliyeed iyo dadka firfircoon ee ka shaqeeya danaha jaaliyadda Soomaalida, waxaana lagu casuumay hogaamiyaha xisbiga Denk Farid Azarkan iyo Nur Iman Ikar oo Soomaali ah, kana tirsan xisbiga musharaxna u ah baarlamaanka.

Ali Ware, gudoomiyaha FSAN oo ugu horeyn kulankaasi ka hadlay waxa uu sheekeeyey taariikhda jaaliyadda Soomaalida Netherlands -

dadaalka dheer ay u soo galeen la qabsiga nololsha dalkan, isagoo intaa ku daray inay jiraan kumanaan Soomaali haysta dhalashada dalkan ay guureen dalka UK, halkaasoo ay ka horumaro xaga nololsha ka sameeyeen.

Waxa uu weydiyey Farid Azarkan, hogaamiyaha xisbiga Denk oo kulankan ka qeyb galayey bal inuu ka hadlo waxa uu ka qaban karo dhibaatooyinka jira ee haysta mararka qaar Soomaalida, gaar ahaan kuwa cusub.

Farid, waxa sheegay in xisbigiisa uu diyar u yahay inuu wax ka qabto dhibaatooyinka guud ee haysa dhamaan dadka asal ahaan wadamada kale ka soo jeeda ee haysta dhalashada Netherlands, gaar ahaan waxaan doonayaa buu yiri inaan wax ka qabto mushkilada ah in Soomaalida badankooda lagu eedeeyo inay qaataan lacagaha daryeelka bulshada (Bijstand Uitkering) oo ay ku yar yihiin suuqa shaqada sababo jira awgood.

Haddii buu yiri ay nagu caawisaan inaan helno codka Soomaalida, waxaan idin kala shaqeenaynaa xalinta dhibaatooyinka idiin gaar ah.

Ahmed Abdulwahab oo ka tirsan guddiga maamulka FSAN, kana mid ahaa dadkii soo qaban qaabiyey kulankan, ayaa halkaasi ka hadlay. "Waa muhiim in la maqlo codka Soomaalida, iyadoo isticmaalaya xuquuqdooda dimoqraadiyadeed (in wax doortaan, lana dooran karo)." Ayuu yiri Ahmed.

Waxa uu sidoo kale carabka ku adkeeyey in la taageero musharaxa Soomaaliga ook u jira lambarka 8aad ee doorashada, iyadoo musharaxan uu matalayo xisbiga Denk.

Sidoo kaloo kale waxaa kulankaasi looga hadlay sidii Soomaalida Dutch-ka ee degan dalka Ingiriiska ay uga qeyb qaadan lahayeen doorashooyinka bisha Maarso 2021 ka dhacaya dalka Netherlands.

Abdifitah oo ka mida qoonyahanada Soomaalida ee degan gobolka Groningen ee waqoioyiga Netherlands, ayaa isna kulankaasi lagu casuumay, waxa uu sheegay in ururada iyo shaqsiyaadka firfircoon ee jaaliyadda Soomaalida looga baahan inay dagaal u galan sidii ay dalkan uga muuqan lahayeen si wax badan looga badelo muuqaalka aan wanaagsaneyn ee ah in Soomaalida aysan ku fiicneyn dhinaca isdhexgalka bulshada oo aanay dalkan ku sii nagaan.

"Shirkan waxa uu ahmiyad gaar ah u lahaa jaaliyadda Soomaalida."

SHIRKA URURKA GLOBAL SOMALIA DIASPORA

Gudoomiyaha FSAN Ali Ware wuxuu ka qeyb galay kualnkii sanadlaha ahaa ee ururka Global Somalia Diaspora GSD ee Horusocod, kaasoo lagu qabtay aalada fogaan-araga (Zoom) taariikhda 28 & 29-kii Novemver 2020, iyadoo ka soo qeyb galayn qurbo-joogta Soomaaliyeed oo ku nool dunidda dactaladeeda.

Sanadkan waxaa kulanka looga hadlay arrimaha dhalinyarada, waxbarashada iyo shaqada, waxaa kaloo lagu soo qaaday arrinta ku saabsan luuqada iyo ahaanshaha Soomaalinimada Identity.

Shirka waxaa furay oo ka soo qeyb galay ra'iisal wasaaraha Soomaaliya waxaa sidoo kale ka soo qeyb galay wasiirka dhalinyarada iyo ciyaaraha, aqoonyahano, dhalinyaro iyo haweenka dhamaan kala jooga meelo kala duwan oo caalamka ah.

Ra'iisal Wasaaraha Soomaaliya Mohamed Hussien Rooble oo laftigiisa muddo dheer ka mida ahaa qurbo-joogta Soomaalida, ayaa ka sheekeeyey taariikh nololeedkiisa, waxyaabihii uu ka qaban jiray intuu ku nool Sweden

iyo howlahii uu ka qabtay Soomaaliya ka hor inta aan loo magacaabin xilka ra'iisal wasaaranimo.

Waxa uu aad u amaanay doorka ay qurbo-joogta ku leeyihiin dib u dhiska dalka, isagoo sidoo kale ku booriyey inay dalka ku soo wada laabtaan oo ay wixii ay wax ka qaban karaan wax ka qabtaan.

Waxaan idiin sheegaa haddii aydaan dalkan ku soo laaban ogaada in dhibaataada uu ku sii jirayo ilaa 40 sanno oo dambe.

Dalkiina ayaa idiin baahan, waxaa la joogaa waqtigii aan dalkeena dhisan laheyn."ayuu yiri RW Rooble. Arrimaha kale ee lagu faaqiday kulanka waxaa ka mida ahaa dhibaataada tahriibka u leeyahay dhalinyarada Soomaaliyeed iyo sidii looga wacyi-gelin lahaa khatarta ay gelinayaan naftooda.

Sidoo kale waxaa looga dooday arrimaha deegaanka, isbadelka cimiladda iyo dhibaatooyinka ka dhasha daadadka, abaaraha,

dabeylaha iyo xaalufinta dhirta iyo kaalinta looga baahan yahay dadka Soomaalida inay ka qaataan ilaalinta deegaanka.

Waxaa iyana la isla soo qaaday saameynta ay colaadaha sokeeye ku yeeshaan bulshada, iyadoo mowduuca kasta laga sameeyey aqoon-isweydaarsi la isku dhaafsanayey rayiga iyo fikradaha.

Waxaa sidoo kale laga dooday rabshadaha ay ku lug leeyihiin dhalinyarada qurbo-joogta iyo sidii ay uga qeyb qaadaan lahayeen horumarka arrimaha bulshada iyo wada-noolaanshaha dalalka ay joogaan.

Arrimaha dumarka ayaa ka mid ahaa waxyaabihii laga dooday iyo kaalinta muuqata ee ay ku leeyihiin horumarka bulshada Soomaaliyeed.

SSHO oo qabatay shirka xoojinta wada-shaqeynta ururada Soomaalida.

Magaalada Haarlem ee gobolka Noord Holland ee dalka Netherlands, waxaa 13-12-2020 lagu qabtay shir balaaran oo ay xaga online-ka ah oo ay isugu yimaadeen ilaa dhowr iyo toban urur Soomaaliyeed oo xubno firfircoon ka ah dallada FSAN.

Kulankaasi ayaa waxaa martigeliyey ururka Soomaalida Haarlem iyo nawaaxigeed ee **SSHO**, waxayna qabsoomidiisa iska kaashadeen dallada guud ee FSAN. Ujeedada kulanka waxa uu ahaa sidii loo xoojin lahaa iskaashiga iyo wada-shaqeynta ururada kala dhaxeysa hay'adaha dowlada iyo kuwa dowladaha hoose.

Kulanka waxaa furay gudoomiyaha FSAN Ali Abdi Ware oo soo dhoweyn iyo mahadcelin ka dib ka hadlay muhiimada ay leedahay wada-shaqeynta ururada.

“Waa arrin loo baahan yahay in ururada ay kala faa'iideystaan, waxaana aad u amaanyaa howsha wanaagsan uu hayo ururka SSHO oo runtii si weyn uga shaqeeya arrimaha horumarinta iyo caawinta jaaliyadda Soomaaliyeed ee degan Haarlem iyo nawaaxigeeda.” Ayuu yiri Ali Abdi Ware.

Intaasi ka dib waxaa hadal qiimo badan halkaasi ka jeedisay Zahra Naleie, madaxa barnaamijyada FSAN oo shirka kaga qeyb qaadanaysay qadka online-ka.

Zahra waxa ay si kooban uga hadashay hadafka iyo ujeedooyinkii loo aasaasay FSAN oo aheyd bay tiri inay ka shaqeyso danaha dadkeeda, isdhexgalka arrimaha bulshada.

“FSAN waxay sidoo kale ka shaqeysaa taageerida ururka xubnaha ka ah iyo hagajinta wada-shaqeynta lala leeyahaya hay'adaha dowlada. FSAN waxay u taagan tahay matalaada jaaliyadda Soomaaliyeed ee dalkan. FSAN waxay sidoo kale la shaqeysaa ururada jaaliyadaha kale ee dalkan ku dhaqan.” ayey tiri Zahra Naleie.

Zahra waxay kaloo ka hadashay dhaliilaha jira, iyadoo ku boorisay in ururada ay adkeeyaan wada-shaqeynta, isla markaana ay si wanaagsan uga shaqeeyaan arrimaha xisaab celinta looga baahan yahay marka la siiyo mashaariicda yar yar.

Mahad Ahmed, gudoomiyaha ururka SSHO ayaa isna halkaasi ku soo bandhigay wax-qabadka ururkooda muddadii uu jiray iyo wada-shaqeynta ay leeyihiin hay'adaha dowliga iyo dowlada hoose ee Haarlemmermeer.

“Muddadii aan jiray, SSHO ahaan waxaan aad uga shaqeenay sidii aan u hanan laheyn kalsoonida jaaliyadda Soomaaliyeed ee Haarlem iyo sidoo kale hay'adaha dowlada sida dowlada hoose, kuwa amniga iyo kuwa ka shaqeeya arrimaha daryeelka bulshada.” Ayuu yiri Mahad Ahmed.

Wareysi ku saabsan waxqabadka SSHO

Gudoomiyaha SSHO waxa uu ururada la wadaagay muhiimada ay leedahay in ururka kasta uu yeesho ujeedo iyo hadaf iyo inuu yaqaan meesha uu u socdo ee uu doonayo inuu ka guul keeno.

Qeybahii dambe ee kulankaasi ayaa waxaa urur kasta uu ka hadlay waxyaabaha uu qabto, caqabadaha uu la kulmo iyo taageerada uu u baahan yahay. Waxay ka sinaayeen saameynta uu xanuunka COVID-19 ku yeeshay shaqooyinkooda.

Ugu dambeyntii waxaa la isku afgartay in la joogteeyo shirarka noocaan ah oo lagu kala war qaato, looga hadlo dhibaatooyinka jira, isla markaana la isku dhaafsado wixii aragti iyo fikir ah.

DOOD-FURAN: DHIBAATADA HAYSATA GABDHAHA SOOMAALIYEED.

Dallada FSAN ayaa 19-kii December 2020 dood furan u qabatay ilaa 19 ka mida haweenka jaaliyadda Soomaalida ee ku dhaqan dalka Netherlands, waxaana doodan lagu qabtay aalada internet-ka ee Zoom-ka.

Mowduuca wuxuu ahaa tacadiya loo gaysto gabdhaha iyo haweenka Soomaaliyeed ee wandankii iyo dhibaataada haysata haweenka Soomaaliyeed ee wadankan.

Tacadiyada ama xaqdarradda haweenka Soomaaliyeed ee wandankii hooyo waxaa la xusay inay badanyihiin ha ahaato dhinicii bulshada, dhaqaalaha iyo siyaasadda laakiin kulankaan waxaa diiradda lagu saaray tacadiyada gaar ahaan kufsiga oo waayadaan dambe aad ugu soo batay wandankii.

Waxaa la islagartay in aarrintaani u baahantahay wacyigelin badan oo dhinacyo badan ka timaado gaar ahaan in culumadda door weyn ka qaataan , in sharciga lala teegsado kuwa fal dambiyeedkani gaysto iyo haweenka Soomaaliyeed inay u midoobaan ka hortagga arrintaan soo noqnoqotay.

Waxaa kaloo laga dooday dhibaataada haweenka Soomaaliyeed ku haysato qurbaha gaar ahaan dalka Netherland. Waxyaalihii la tilmaamay waxaa ka mid ahaa dhinaca barbaarinta carruurta, hooyada keliga ku ah carrurta, -

aqoon yari haysata dumarka qaarkood sida luqada wadanka looga hadlo.,dhinaca isdhexgalka bulshooyinka kale oo nagu yar.

Sidoo kale waxaa doodaasi lagu xusay dibaato ka dhex jirta bulshada Soomaaliyeed ee dalkan, taasoo ah inaysan isdhiiri-gelin oo qofkii doonaya inuu waxqabad sameeyo markiiba laga niyadjibinayo hamigiisa. Ama qofkii firfircoon oo bulshada wax u qabto la leeyahay lacag buu nagu qaatay iwm.

Dhinaca wanaagga waxaa la sheegay in haween badan oo Soomaaliyeed ee ku nool dalka Netherland ay markiibka la qabsadayn wadankaani, wax ku bartayn , shaqaystaan,

waxaana haweenkaas loogu baaqaya laguna dheeriyey inay horay u socdaan oo fursadaha jira ee wadankaani ka faaiidaystaan.

Kulankan dooda, oo ay shir gudoominaysay Zahra Naleie, madaxa barnaamijyada genderka ee FSAN, waxaa ka soo qeyb galay gabadh Soomaaliyeed oo horumar ka gaaray nololsha dalkan Netherlands, kana shaqeeya arrimaha bulshada.

Waxaana xusid Mudan Ugbaad Hassan oo ah xildhibaan degaan ee magaalada Emmen, Deeqa Abdullahi oo arrimaha bulshada ka shqaysa Utrecht iyo Xubi fashion Khadra Guutale ee qabanqaabadii kulanka lahayd.

Waxaa lagu ballamay in kulumada ama doodaha noocaan oo kale ah la badiyo mustaqbalka!

waxqabadka ururka SBIN Nijmegen

Stitching SBIN, waa urur Soomaaliyeed oo xubin firfircoon ka ah dallada FSAN, kana dhisan magaalada Nijmegen ee gobolka Gelderland, una adeega jaaliyadda Soomaaliyeed ee degan magaaladaasi iyo tuulooyinka ku xeeran.

SBIN oo ay aasaaseen dhalinyaro Soomaaliyeed 2011-kii, ayaa waxaa loo sameeyey baahi ay jaaliyadda Soomaaliyeed ee degan magaaladaasi u qabeen urur iyaga matala oo wax ka qabata arrimahooda, sida uu sheegay gudoomiyaha SBIN Ustaad Amiin.

*“Waxaa nagu dhaliyey in ururkan aan sameeno aniga iyo dhalinyaro kale oo Soomaaliyeed oo ila degan gobolkan markaan aragnay in qoysaska Soomaaliyeed ay u baahan yihiin ubadkooda ay helaan meel ay ku bartaan quraanka iyo waxbarashada kale sida afka Soomaaliga iyo dhaqankooda.”*ayuu yiri Amiin.

Gudoomiyaha waxa sheegay in ururka uu hadda maamulo xarun ilaa 56 caruur ah lagu baro quraanka, barsahada farta Soomaaliga iyo farshaxanka, iyadoo lagu dabaqayo dhaqanka iyo hidaha Soomaaliga.

*“Xarunta waxay furan tahay maalmaha Sabtida iyo Axada, waxaana sidoo kale ardayda u sameena howlo intaasi ka baxan, sida inagoo mararka qaar u xaxeexo xilliyadda fasaxa oo kale goobo ay ku daxiis tagaan.”*ayuu hadalkiisa sii raaciyey.

Xaga dhaqaalaha, ayuu sheegay in inta badan qoysaska Soomaalida lacagta ay iska aruurshaan ay ku qabtaan howlaha, inkastoo wada-shaqeyn fiican uu ururka SBIN la leeyahay dallada FSAN oo uu xubin ka yahay.

Isku-xirnaanshaha jaaliyadda

Dhinaca isku xirnaanta dadka Soomaalida mar uu soo hadal qaaday ayuu sheegay in markii hore ay adkeyda isku xirnaanta Soomaalida, waxaana jirtay buu yiri inaan wax badan ka shaqeen in dadka Soomaalida ay yeeshaan iska warqab joogta ah.

*“Ilaah baa mahad leh, hadda dadka way isfahmaan, waxaana aburnay kalsooni, taasoo nagu qaadatay ilaa 5 sanno.”*ayuu yiri Amiin.

Waxa kale oo uu sheegay inay mar walba qabtaan shirar ay isugu keenayaan dadka Soomaaliyeed oo ku xalino dhibaatooyinka jira. Waxaan dadaal dheeraad ah ku bixinay oo aan ku guuleysanay buu yiri inaan xitaa heshiisiino qoysas iyo ururo Soomaaliyeed oo muddo dheer is khilaafsanaa.

Waxaan buu yiri xal u helno howlo ay xitaa xalin waayey booliska deegaanka, inagoo ku xalinay qaab dhaqan Soomaaliyeed.

“10-kii sanno ee ugu dambaysay, wax dacwad ah lama gaarsiin booliska, ilaa markii ururkan la aasaasay, taasoo xitaa dowlada hoose (Gemeente-ga) uu noo og yahay howshaasi.” Ayuu yiri *“Markaan heshiisiinta ku guuleysanaya ayaa waxaan hal meel isugu keenay dadkii la heshiyeey oo ay hal meel ku wada afuraan.”*

U guurista Ingiriiska

Magaalada Nijmegen iyo guud ahaan gobolka Gelderland, waxaa jiray dad badan oo Soomaaliyeed oo sanooyin badan ka hor u guuray dalka Ingiriiska, laakiin waqtiyadii ugu dambeeyey qaar ka mida dadkaasi ay bilaabeen inay dib u soo laabtaan.

“Way jirtaa in qoysaska qaar ee Soomaaliyeed ay hadda ku soo laabanayaan halkan, iyadoo taasina ay ugu wacan tahay caruurta oo halkaasi la qabsan waayey iyo danahii dhaqaale ee markii hayi-kiciyey oo meesha ka baxay.” Ayuu yiri Amiin.

Mar aan weydiinay sababta ay Soomaali badan oo gobolka ka tagay ay ugu guureen Ingiriiska, gudoomiyaha waxa uu sheegay inuusan jirin hadaf iyo qorshe degan oo qofka Soomaaliga u guuro, laakiin ay go'aan ku qaato keliya hebelba waa guuray ee adna guur, iyada oo aan la eegeynin caruurta iyo waxbarashadooda.

Wacyi-gelinta Coronavirus

Ururka SBIN waxa uu sheegay in markii uu dilaacay xanuunka corona, ay sameeyee dhinacooda wacyi-gelin badan oo saabsan ka hortaga xanuunka iyadoo la raacayo talaabooyinka ay dowlada soo saartay .

“Xilliga adag ee xanibaada Corona, aaxaan xitaa sameenay barnaanij cunto qeyb ah oo aan dadka Soomaaliyeed guryahooda ugu geyno, taasoo aanay cid wax nagu siisay, laakiin aan iska wax u qabso u sameenay, waxaana howshan fuliyey dhalinyarada ururka.” Ayuu yiri Amiin.

Wacyi gelin xaga corona oo dadka ay aan uga digayno dhibaata xanuunka, [waxaan u qeybinay raashin qoysysaska](#), iyadoo aanay jirin cid nagu taageertay xaga dhaqaalaha.